

Ds. Arjan van Groos (1962 - 2014)
Tekst: 2 Koningen 4, 1 - 7
Ochtenddienst
H. Avondmaal

Broeders en zusters,

- 1 Votum**
- 2 Zegengroet**
- 3 Zingen: Psalm 126 : 1 en 2**
- 4 Lezing van de wet**
- 5 Zingen: Psalm 25 : 4 en 5**
- 6 Gebed voor vergeving van de zonden en vernieuwing door de Heilige Geest**
- 7 Schriftlezing: 2 Koningen 4 : 1 - 7**
- 8 Tekst: 2 Koningen 4 : 1 - 7**
- 9 Woordbediening**
- 10 Zingen: Gezang 158 (2 maal)**
- 11 Dankzegging en voorbede**
- 12 Collecte**
- 13 Zingen: Psalm 27 : 3 en 4**
- 14 Klaarmaken tafel: Gezang 179a**
- 15 Tijdens viering: Lied 358 ; Gezang 171 ; Psalm 122**
- 16 Slotzang: Psalm 103 : 4 en 5**
- 17 Zegen**

Geliefde gemeente van onze Here Jezus Christus, broeders en zusters, groot en klein,

Wie een beetje inlevingsvermogen heeft die zal het te doen hebben met de vrouw in de geschiedenis van vanmorgen. We ontmoeten hier een weduwe in grote nood. Het is een vrouw die de HERE lief heeft. Dat blijkt uit haar manier van handelen, zoals we straks zullen zien. Haar man is kort geleden overleden. Ook hij was een profeet. Net als Elisa. En nu had de HERE hem weggenomen uit haar leven. En dat deed ontzettend pijn. En mogelijk heeft ze zich afgevraagd waarom de HERE haar man, die met zoveel liefde God diende, van haar heeft afgenomen. Maar toch horen we haar niet klagen tegenover Elisa. Maar haar nood is wel heel groot. Want met het verlies van haar man, was ook de bron van haar inkomsten opgedroogd. En niet alleen heeft ze dus groot verdriet over haar man, ze is ook in grote nood over haar toekomst en die van haar twee kinderen.

[Grote nood] Want ze heeft schulden en nu haar man overleden is kan ze die niet aflossen. Moet je je voorstellen dat je dus niet alleen je man en de vader van je kinderen bent kwijt geraakt, maar dat je ook financieel volledig aan de grond zit. En als er niet snel hulp komt, dan zal de schuldeiser haar kinderen meenemen en dan worden ze zijn slaven. Dat komt op ons misschien heel wreed over, maar dit was volledig volgens het recht in Israël. De HERE had de mogelijkheid gegeven om je schuld te betalen door jezelf of je kinderen als slaaf te verkopen. De HERE had dat wel begrensd. Een Israëliet diende maximaal zes jaar als slaaf. Daarna moest hij worden vrijgelaten. Maar hoe je het ook wendt of keert het is natuurlijk een verschrikkelijk idee dat je kinderen worden meegenomen. Juist nu ze nog maar net weduwe is geworden. Dan verliest ze feitelijk in korte tijd haar hele gezin.

Haar nood is hoog. En ze weet waar ze met haar nood naar toe moet. Naar de HERE. En daarom zoekt ze de belangrijkste profeet in het land op. De profeet Elisa. Opvallend is dat er geen woord van verwijt over haar lippen komt. Ze verwijt de HERE niet dat Hij haar man tot zich heeft genomen. Ze verwijt de HERE niet dat haar kinderen straks mogelijk als slaven worden meegenomen. Ze doet ook haar beklag niet over de schuldeiser die niet over zijn hart strijkt maar opeist waar hij recht op heeft. Ze erkent haar schuld.

[Nood bij de HERE] Zo legt ze eenvoudig haar nood voor Elisa neer in de hoop dat de HERE zich over haar zal ontfermen en haar zal helpen. Ze klaagt niet, ze beschuldigt niet, ze eist niet, maar ze vraagt.

Elisa vraagt de vrouw wat ze nog in huis heeft. Dat zal niet veel zijn. Ze zal ongeveer wel alles wat ze had hebben verkocht om het hoofd boven water te kunnen houden. En zo is het ook blijkt uit haar antwoord: ‘Alleen een kruikje olie, heer, verder niets.’ Verder niets, moet u zich voorstellen dat dat nog uw enige bezit is. Een kruikje olie. Als jullie thuis zijn, jongens en meisjes, dan moeten jullie eens rondkijken in huis. Of alleen al in je eigen kamer. Dan staan daar allemaal spullen. En de kasten op de slaapkamer liggen kleren. Op de grond staan schoenen. Deze vrouw heeft niets meer in huis. Er staat geen stoel of bank. Geen tafel of bed. **[Laatste bezit]** Ze heeft alleen nog maar een kruikje olie.

Dan geeft Elisa een vreemde opdracht. Ze geeft haar opdracht om bij alle burens kruiken, kannen en potten te leen te vragen. De burens zullen wel vreemd opgekeken hebben. Ze wisten waarschijnlijk wel van de situatie van hun buurvrouw. En in plaats van dat ze haar burens om eten, drinken, spullen of geld vraagt, vraagt ze lege kannen en potten. Alles waar maar iets in kan. Maar als je een klein kruikje olie hebt, dan kun je niet eens een grote pan mee vullen? **[Kruikje +pan]** Zo is het toch, jongens en meisjes. Je kunt hoogstens een laagje olie in die pan gieten en dan is de kruik leeg. Zo zet ze samen met haar kinderen het huis vol pannen, potten en kannen. Wat natuurlijk een daad van groot geloof is. Want het is toch maar een vreemde opdracht die ze van Elisa krijgt. Vraag zo veel mogelijk pannen, potten en kannen, doe de deur achter uzelf en uw kinderen dicht en giet uw olie in die kannen en kruiken over. Want zou ze een heleboel pannen kunnen vullen met een kruikje olie? **[Allemaal vullen]** Maar de vrouw gelooft dat God haar met dat kleine kruikje olie kan redden. Want zo is God.

Ja, dat is typisch de manier waarop God mensen redt. Hij gebruikt het onaanzienlijke om grote dingen te doen. Precies zoals Hij dat ook vandaag in ons midden doet. Eén stukje brood en één slokje wijn ontvangt u straks als u hier naar voren komt. Wat stelt het voor? Maar voor wie gelooft vervult het zijn hart en leven. Is het een grotere bron van vreugde dan een koninklijk banket. En zo is het ook met Jezus Christus. De wereld lacht erom. ‘Hebt u uw hoop gevestigd op dat kind dat daar in die voerbak ligt in die stal in Bethlehem? Nou veel geluk met Hem, want dat zult u nodig hebben! Of bouwt u uw leven op die naakte, gebroken man die daar aan het kruis hangt op Golgotha? U bent zeker niet helemaal goed bij uw hoofd! Wat kan die man voor u doen? Moet Hij u redden! Hij kan niet eens zichzelf redden.’ Dat is hoe mensen denken en ze lijken het gelijk

aan hun kant te hebben. **[Hoop op onaanzienlijke]** Maar wie God kent en met Hem re-
kent, weet dat de werkelijkheid anders is.

Deze vrouw vertrouwde op de HERE en nadat ze alle pannen en kruiken die ze te leen
had gekregen in huis had gezet, had ze de deur gesloten en was gaan gieten. En ze vulde
de ene na de andere pan. De een na de andere kruik. De olie bleef maar stromen. Een
stroom die pas ophield nadat alles pannen en kannen gevuld waren. Wat moet dat een
bijzonder tafereel zijn geweest in dat huis. Mama die maar aan het gieten is en de kin-
deren die kruiken wegzetten en nieuwe komen brengen. De oudste zal de volle kannen
wel hebben weggezet en de jongste zal de lege wel hebben gehaald. En ze zullen met
stijgende verbazing hebben gekeken hoe er maar olie bleef komen uit het kruikje in
mama's hand. Gods genade vulde al die pannen en kruiken met een beetje olie uit een
kruikje.

Dat is hoe het gaat in het Koninkrijk van God. Dat is ook wat je vandaag weer kunt zien
als we met elkaar het Heilig Avondmaal vieren. Gods genade houdt niet op te stromen.

[Genade blijft stromen] De in mensenogen onaanzienlijke dood van een man uit Naza-
reth is al eeuwen voedsel en drank voor Gods kinderen over de hele wereld. Die genade
van God is onuitputtelijk. Als die genade stopt met stromen dan is het niet omdat de
genade op is, maar omdat er geen mensen meer zijn die deze genade willen ontvangen.
Mensen willen zich niet leeg maken. Ze keren zich van Jezus af en Jezus kan zo hun
leegte niet vullen met zijn liefde en genade. Het offer van Jezus Christus is voldoende
tot vergeving van de zonden van alle mensen. Maar als mensen niet met hun schuld naar
Hem toegaan om zich door zijn liefde en genade te laten vullen, dan zullen ze niet ge-
vuld worden. **[Niet Gods genade probleem]**

Nadat de kruiken en pannen allemaal gevuld zijn, dan doet de vrouw niet wat wij waar-
schijnlijk zouden hebben gedaan. Wij zouden gelijk pogingen in het werk hebben ge-
steld om de olie te verkopen, zodat wij onze schulden zouden kunnen betalen. Want dat
is toch de zorg die ons in zijn greep heeft. De schuldeiser die straks de kinderen mee-
neemt als slaven. Maar de vrouw gaat niet naar de markt. Ze gaat niet naar de burens die
haar meewarig hadden aangekeken toen ze om hun lege potten en kannen was komen
vragen. Om ze te laten zien dat ze niet gek was. Nee, ze gaat naar Elisa. Want Elisa had
alleen maar gezegd dat ze de pannen en kruiken moest ophalen en achter een gesloten
deur moest vullen. Wat ze er vervolgens mee moest doen had hij nog niet gezegd. Dus

ze gaat terug om te vertellen wat er gebeurd was. En pas toen vertelde Elisa wat ze met die olie moest gaan doen. Ze moest hem verkopen zodat ze haar schuld kon betalen. En dat was niet alles. Ze zou niet alleen haar schuld kunnen betalen, maar van het geld dat overbleef nadat ze haar schuld had betaald, zouden zij en haar kinderen kunnen leven.

[God geeft overvloed]

Zo helpt de HERE deze vrouw vanuit de rijkdom van zijn genade. Zij kreeg haar man niet terug van de HERE, maar de HERE zorgde wel voor haar. Ze kwam onder erkenning van schuld naar de dienaar van God toe en ze ging bevrijd naar huis. Zo ging het deze gelovige weduwe. Haar verdriet was niet weg. En het gemis van haar man is ongetwijfeld ook niet gesloten. Want het verdriet over het verlies van je man of vrouw slijt niet. Ja, het slijt als een oude sok met gaten. De gaten worden alleen maar groter. Maar ze had ervaren dat ze niet alleen in deze wereld stond en dat ze een God in de hemel heeft die haar liefheeft. En die God die deze weduwe in haar nood heeft geholpen, helpt vandaag u en mij. Hij ziet ook onze schuld. Hij weet ook dat als die schuld niet wordt weggenomen we in de macht van de duivel blijven. Hij heeft zijn Zoon zelfs opgeofferd om uw en mijn schuld weg te kunnen nemen. Laten wij dan naar zijn Zoon gaan. **[Leven van genade]** Met lege handen. Zoals de pannen en kruiken leeg waren. En laat uw handen en hart vullen met de genade en liefde van God. Ontvang hier het lichaam en bloed van Christus. En dan zult u niet alleen ervaren dat uw schuld betaald is, maar dat u een overdaad aan liefde ontvangt waar u tot in eeuwigheid van kunt leven.

Amen